

श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
(केंद्रीय विश्वविद्यालय)

बी-04, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र कटवारिया सराय, नई दिल्ली-110016

सत्यापन प्रमाणपत्र
(शुभलयसुवैदेः)

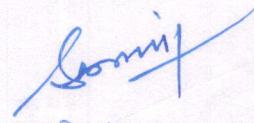
१. प्रमाणित किया जाता है कि शास्त्री में संचालित कक्षा के अनुसार सी.ओ., पी.ओ., पी.एस.ओ. एवं एल.ओ. का कार्य पूर्ण है।
२. प्रमाणित किया जाता है कि आचार्य में संचालित कक्षा के अनुसार सी.ओ., पी.ओ., पी.एस.ओ. एवं एल.ओ. का कार्य पूर्ण है।
३. प्रमाणित किया जाता है कि विशिष्टाचार्य में संचालित कक्षा के अनुसार सी.ओ., पी.ओ., पी.एस.ओ. एवं एल.ओ. का कार्य पूर्ण है।

विभागाध्यक्ष हस्ताक्षर

नाम: प्रो. देवेन्द्र मिश्र

दिनांक:

सत्यापित
VERIFIED

कुलसचिव / Registrar
श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
बी-4, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016
B-4, Qutub Institutional Area, New Delhi-110016

३०/०८/२०१८

शास्त्री (त्रिवर्षीयस्नातक) वेदविषयकोपाधिकार्यक्रमविवरणम्

वेदविभागः

शास्त्री (त्रिवर्षीयस्नातक) वेदविषयकोपाधिकार्यक्रमविवरणम्
कार्यक्रमस्य विशिष्टपरिणामः (PSO)
शास्त्री (त्रिवर्षीयस्नातक बी.ए.) वेदविषयक—कार्यक्रमानन्तरं छात्राः—

- व्यापकस्तरे वैदिकसिद्धान्तानां परिज्ञानं करिष्यन्ति ।
- वैदिकविषयाणां तार्किकदृष्ट्या वैज्ञानिकदृष्ट्या च समालोचनात्मकं चिन्तनं कर्तुं सक्षमाः भविष्यन्ति । समस्यानां समाधाने, विश्लेषणे च समर्था भविष्यन्ति ।
- वैदिकसाहित्यस्य ज्ञानं लिखितरूपेण मौखिकरूपेण च सम्प्रेषयितुं शक्यन्ति । स्वविचारोपस्थापने, स्वानुभवाभिव्यक्तीकरणे च सक्षमाः भविष्यन्ति ।
- वैदिकयज्ञानां प्रयोगानुष्ठाने सामूहिकरूपेण कार्यं कर्तुं शक्यन्ति । अनेन परस्परसहयोगेन, कौशलानां विनियमेन, शैक्षणिक—भावात्मकप्रभावेन च सामाजिककौशलविकासं करिष्यन्ति ।
- हस्तस्वरेण सह सामूहिकमन्त्रपाठे कुशलाः यज्ञपात्र—यागाविहार—यज्ञवेद्यादिनिर्माणे च समर्थाः भविष्यन्ति ।
- विभिन्नमूल्यपद्धतीनामभिज्ञानं कृत्वा नैतिकदायित्वपरिपालने सिद्धाः भविष्यन्ति । सदाचारमाध्यमेन स्वात्मानं संयमीकृत्यान्यानपि तद्विषये बोधयितुं प्रदर्शयितुञ्च सक्षमाः भविष्यन्ति ।
- वेदमंत्रेषु यानि सामाजिक—पर्यावरणविषयकादि ज्ञानानि निहितानि सन्ति तेषां स्वजीवने प्रयोगेण सहान्येषाम्प्रत्युपदेशप्रदाने समर्थाः भविष्यन्ति ।
- वेदाध्ययनेन विविधविचाराणां प्रमाणानामनुभवानां मूल्याङ्कनेन सहानुसन्धाने समर्था भविष्यन्ति ।
- स्वनिर्देशितपद्धत्या आजीवनं शिक्षणोन्मुखाः सन्तः कार्यकौशले दक्षाः भविष्यन्ति ।
- क्षेत्रसाधनादि प्रायोगिककार्ये समर्थाः सन्त आजीविकोपलब्धये सिद्धाः भविष्यन्ति ।
- श्रौतयज्ञविषये परामर्शं प्रदातुं समर्थाः भविष्यन्ति ।
- सांस्कृतिक—धार्मिक—सामाजिकविषयाणाम्प्रति जागरूकाः समार्किताश्च भविष्यन्ति ।

P.O शास्त्रीकार्यक्रमपरिणामाः (Programme outcomes for Shastri B.A.)

वेदविषयाध्ययनानन्तरं छात्राः— (PO) —

P.O1 समीक्षात्मकगहनाध्ययनम्— निधारितग्रन्थानां पठने, सस्वरवेदाध्ययने च सक्षमा भविष्यन्ति । सस्वरवेदाध्यापने कुशलाः भविष्यन्ति । वैदिकविषयाणां समीक्षात्मकगहनाध्ययने प्रवृत्ताः भविष्यन्ति । विभिन्नव्याख्यात्मकप्रौद्योगिकीनां प्रयोगं कर्तुं समर्थाः भविष्यन्ति ।

P.O2 आलोचनात्मकं चिन्तनम्— विभिन्नविषयेषु गहनरूपेण चिन्तने समर्थाः सन्तः वास्तविकजीवनस्य स्थितिभ्यः सम्बन्धस्थापने सक्षमाः भविष्यन्ति । ज्ञानस्य संश्लेषणे, एकीकरणे, तर्ककौशलाभ्यासे, विकासे, विषयवस्तूनां गहनाध्ययने च दत्तावधानाः भविष्यन्ति ।

- P.03 ज्ञानस्यैकीकरणम्—एकाधिकविषयेषु विस्तृतं ज्ञानं प्राप्त्यन्ति । अनुशासनात्मकसीमानामेकीकरणक्षमतां प्रदर्शयितुं शक्यन्ति । प्राप्तज्ञानस्य वर्तमान—परिस्थित्यनुसारं प्रयोगं विधास्यन्ति । बहुविषयाणामधिगमक्षमतां विकासायिष्यन्ति । अन्यविषमकार्यभ्यः परिचिताः भविष्यन्ति ।
- P.04 सम्प्रेषणकौशलम् — विषयसामग्रीभ्यः सन्दर्भभ्यश्च सामग्रीसंकलनस्य समायोजने क्षमाः भविष्यन्ति । लिखितरूपेण, मौखिकविधिना च संवादे निपुणाः भविष्यन्ति । सर्वास्ववस्थासु विश्लेषणात्मककौशलस्याभिवृद्धौ समर्थाः भविष्यन्ति ।
- P.05 अनुसन्धानस्याभिक्षमता — उपर्युक्ताध्ययनेनानुसन्धानस्रोतसामभिज्ञानं मूल्याङ्कनञ्च कर्तुं शक्यन्ति । प्रलेखितादमिकलेखने स्रोतसां संच्यस्तीकरणे दत्तावधानाः भविष्यन्ति । प्राप्तस्रोतस्सु मूलतर्कसज्जीकरणे, अनुसन्धानविधेः विशेषाध्ययने, शोधान्वेषाय कौशलप्राप्तौ च सिद्धाः भविष्यन्ति ।
- P.06 वैश्विकनागरिकरूपेण भूमिकानिर्वहणम् — वैश्विकप्रणालीनामालोचनात्मकं ज्ञानं सम्बन्धितपरिवर्तनं तत्प्रभावयितुं समुदायेषु स्वीयभूमिकायाः निर्वहणं करिष्यन्ति । परेषां भावनानां विचाराणाञ्च सम्मानं करिष्यन्ति । समाजपर्यावरणयोर्मध्ये विश्वजनानां परस्परसहभागप्रदर्शने दृ—ढाः भविष्यन्ति ।
- P.07 वेदविषयस्य मानकग्रन्थानां समीक्षणम्— वेदस्य निर्धारितमानकग्रन्थानामध्ययनेन सह समीक्षात्मक—तथ्यानामन्वेषणे सफलाः भविष्यन्ति । अनेनाध्यनेन वेदविषयकमानकग्रन्थानां समीक्षणे सिद्धाः भविष्यन्ति ।
- वैदिकग्रन्थानामालोडने रुच्युत्पादनं करिष्यन्ति ।
प्राचीनार्वाचीनमतानां समीक्षणे समर्थाः भविष्यन्ति ।
वैदिकसाहित्यस्य विविधग्रन्थेभ्यः परिचिताः भविष्यन्ति ।
- P.08 वेदस्य सैद्धान्तिकं प्रायोगिकञ्च ज्ञानम् — वैदिकसाहित्यस्य विविधग्रन्थानां सैद्धान्तिकाध्ययनेन सह प्रायोगिकमध्ययनं करिष्यन्ति । वेदस्य महत्त्वं वेदार्थञ्च ज्ञातुं समर्था भविष्यन्ति । वेदानां सैद्धान्तिकतत्त्वानां परिचयकरणे सफलाः भविष्यन्ति । प्रायोगिकज्ञानस्य समाजस्योत्कर्षये लोककल्याणाय च काले काले प्रयोगकरणे (अनुष्ठातुं) समर्था भविष्यन्ति ।
- वैदिकसिद्धान्तस्य लौकिकसिद्धानेन सह तुलनां कर्तुं शक्यन्ति ।

शास्त्रीपाठ्यक्रमपरिणामाः (co)
शास्त्री (त्रिवर्षीयस्नातक B.A.) शास्त्री—। (प्रथमसत्रम्)

वेदपाठ्यक्रमस्थान्ते छात्रा:

पाठ्यक्रमः		पाठ्यक्रमपरिणामाः
CC-1 (शुक्लयजुर्वेदसंहिता) (1-2 अध्यायौ)	C.O 1	शुक्लयजुर्वेदस्य शुक्लत्वकृष्णत्वयोः कारणं ज्ञास्यन्ति ।
	C.O 2	दर्शपूर्णमासयागस्य सविधिनिरूपणं कर्तुं समर्थाः भविष्यन्ति ।
	C.O 3	दर्शपूर्णमासयागविषयस्य व्याख्याने दक्षाः भविष्यन्ति ।
	C.O 4	सस्वरमंत्रपाठे, कण्ठस्थीकरणे च दक्षाः भविष्यन्ति ।
	C.O 5	दर्शपूर्णमासयागस्योपवर्णने समर्थाः भविष्यन्ति ।
	C.O 6	संश्लेषण—विश्लेषणविधिना यागस्य व्याख्याने समर्थाः भविष्यन्ति ।
	C.O 7	दर्शपौर्णमासयागप्रयोगे सक्षमाः भविष्यन्ति ।
	C.O 8	दर्शपौर्णमासयागविषयकक्रमिकसोपानानां ज्ञानं कर्तुं शक्ष्यन्ति ।

पाठ्यक्रमः		पाठ्यक्रमपरिणामाः (प्रथमसत्रम्)
CC-2 (याज्ञवल्क्यशिक्षा) (पूर्वार्द्धः)	C.O 1	वेदाध्ययने प्रयुक्तस्वराणामवगाहनद्वारा तत्प्रयोगे सिद्धा भविष्यन्ति ।
	C.O 2	वेदाध्ययननियमान् ज्ञात्वा तत्प्रयोगे च सिद्धा भविष्यन्ति ।
	C.O 3	जीवनमूल्यविषयकं ज्ञानं प्राप्य तदुल्लेखने दक्षा भविष्यन्ति ।
	C.O 4	जटाद्यष्टविकृतीनां लक्षणोदाहरणपुरस्सरं ज्ञानमवाप्य तत्र प्रयुक्तपदानां गणनां प्रयोगाश्च कर्तुं शक्ष्यन्ति ।
	C.O 5	धैवत—षड्जादिस्वराणां प्रायोगिकं ज्ञानं करिष्यन्ति ।

पाठ्यक्रमः		शास्त्री—। (द्वितीयसत्रम्)
		पाठ्यक्रमपरिणामाः
CC-3 (शुक्लयजुर्वेदसंहिता) (3 अध्यायः)	C.O 1	अग्न्याधानाग्निहोत्रविधीनां ज्ञानं करिष्यन्ति ।
	C.O 2	गार्हपत्याहवनीयदक्षिणाग्नीनां प्रयोगं करिष्यन्ति ।
	C.O 3	अग्न्युपस्थानसम्बद्धमन्त्राणां सस्वरं कण्ठस्थीकरणं करिष्यन्ति ।
	C.O 4	चातुर्मास्ययागसम्बद्धविधीनां परिज्ञानमुल्लेखञ्च करिष्यन्ति ।
	C.O 5	वैदिकयागानां गणनां कृत्वा तन्महत्त्वोल्लेखने दक्षाः भविष्यन्ति ।

पाठ्यक्रमः CC-4 (याज्ञवल्क्यशिक्षा) (उत्तरार्द्धः)	शास्त्री— ॥ (प्रथमसत्रम्) पाठ्यक्रमपरिणामाः	
	C.O 1	स्वरितस्वराणां लक्षणोदाहरणपुरस्सरं प्रयोगं करिष्यन्ति ।
	C.O 2	वेदाध्येत्तुर्लक्षणं तत्पालनीयनियमानां गणनां करिष्यन्ति ।
	C.O 3	वर्णच्चारणे प्रयुक्तानां सप्तपिण्डानां ज्ञानं करिष्यन्ति ।
	C.O 4	रङ्गविधेविश्लेषणं प्रयोगञ्च करिष्यन्ति ।
	C.O 5	विद्याप्राप्त्युपायान् ज्ञात्वा सदाचारस्य च ज्ञानं कृत्वा तदुल्लेखने प्रवृत्ता भविष्यन्ति ।

पाठ्यक्रमः CC-5 (शुक्लयजुर्वेदसंहिता) (4–5 अध्यायौ)	शास्त्री— ॥ (प्रथमसत्रम्) पाठ्यक्रमपरिणामाः	
	C.O 1	शुक्लयजुर्वेदीयमाध्यन्दिनसंहितायां वर्णिताग्निष्टोमयागस्य प्रयोजनं महत्त्वञ्च ज्ञात्वा तत्प्रयोगे सिद्धाः भविष्यन्ति ।
	C.O 2	दीक्षाविधानं सोमक्रयणविधानं च ज्ञात्वा तदुल्लेखने दक्षाः भविष्यन्ति ।
	C.O 3	यज्ञपात्राणां चित्रनिर्माणं कृत्वा सामग्रीगणनायां कुशलाः भविष्यन्ति ।
	C.O 4	सवनविधीनां ज्ञानपूर्वकं तद्विश्लेषणे कुशलाः भविष्यन्ति ।
	C.O 5	यूपस्थापनादिविधीनां प्रायोगिकं ज्ञानं करिष्यन्ति ।

पाठ्यक्रमः CC-6 निरुक्तम् काण्ड-3 सप्तमोऽध्यायः	शास्त्री— ॥ (प्रथमसत्रम्) पाठ्यक्रमपरिणामाः	
	C.O 1	दैवतशब्दस्यार्थम् ऋचां त्रयो भेदाश्च ज्ञात्वा तत्प्रयोगे सिद्धाः भविष्यन्ति ।
	C.O 2	देवतानां भक्तिसाहचर्यं ज्ञात्वा तदुल्लेखने कुशलाः भविष्यन्ति ।
	C.O 3	अग्निशब्दनिर्वचनेन सहाग्निस्वरूपज्ञाने कुशलाः सन्तः तदुल्लेखने विश्लेषणे च समर्था भविष्यन्ति ।
	C.O 4	अग्ने: जातवेदस्वरूपस्य ज्ञानं करिष्यन्ति ।
	C.O 5	वैश्वनाराग्नेर्विविधस्वरूपैः परिचिताः सन्तः तत्प्रयोगे कुशलाः भविष्यन्ति ।

पाठ्यक्रमः CC-7 पारस्करगृह्यसूत्रम् श.ब्रा.(कां-1,ब्रा. 1-4)		शास्त्री— ॥ (प्रथमसत्रम्) पाठ्यक्रमपरिणामाः
C.O 1		स्मार्तहोमस्यारभिकविधिना नित्य—नैमित्तिक—होमविधिना च परिचिताः तत्प्रयोगे च दक्षा भविष्यन्ति ।
C.O 2		चतुर्थीकर्म, पुंसवनसंस्कार—जातकर्मादि प्रमुखसंस्काराणां प्रायोगिकं ज्ञानमवाप्य तद्व्याख्याने समर्था भविष्यन्ति
C.O 3		ब्राह्मणग्रन्थानामध्ययनप्रयोजनैस्सह तन्महत्त्ववर्णने वर्णविषयाणां समुल्लेखने सिद्धा भविष्यन्ति ।
C.O 4		पौर्णमासस्याडभूतानां ब्रतोपायन—यजमाननियम—अपां प्रणयनादि शास्त्रीयविधीनां सप्रयोजनं सर्वपरिस्थितिषु तत्प्रयोगञ्च कर्तुं समर्था भविष्यन्ति ।
C.O 5		विविधानामाख्यायिकानामालोके श्रौतविधीनां वैशिष्ट्यं ज्ञात्वा तद्व्याख्याने च सिद्धाः भविष्यन्ति ।

पाठ्यक्रमः CC-8 (शुक्लयजुर्वेदसंहिता महीधरभाष्यम्) (6-7 अध्यायाः)		शास्त्री— ॥ (प्रथमसत्रम्) पाठ्यक्रमपरिणामाः
C.O 1		श्रौतायागेषु प्रमुखानां सोमयागोपयुक्त—अग्नीषोमीययागविधीनां ज्ञानमवाप्य तत्प्रयोगे समर्था भविष्यन्ति ।
C.O 2		शकल—चषाल—आलभ्न—संज्ञपन—शामित्रशालादीनां पारिभाषिकपदानाम् अर्थबोधं कृत्वा तद् गणनायां तच्चयने च सिद्धा भविष्यन्ति ।
C.O 3		दिग्देवतानां होमः सोमाभिषवविधीनाज्च समन्त्रकप्रयोगे तदनुष्ठाने दक्षाः भविष्यन्ति ।
C.O 4		सोमयागोपयुक्तानां विविधग्रहप्रात्राणां पारिभाषिकसंज्ञानां ज्ञानं कृत्वा तन्निर्माणे च दक्षा भविष्यन्ति ।
C.O 5		चैत्रादिमासानां वैदिकं नाम अन्यहोममंत्राणामर्थबोधैस्सह तर्कशिक्षणे दक्षाः भविष्यन्ति ।

पाठ्यक्रमः CC-9 (निरुक्तम् अध्यायाः—8, का.शु. सू. 1-2 कण्डके)		शास्त्री— ॥ (द्वितीयसत्रम्) पाठ्यक्रमपरिणामाः
C.O 1		द्रविणोदा इत्यग्नेनार्मा परिचयं प्राप्य तत्प्रयोगे दक्षा भविष्यन्ति ।
C.O 2		आप्रियदेवतानां स्वरूपं महत्वञ्च ज्ञात्वा इडा—भारती—सरस्वतीनां माहात्म्यैः परिचिताः सन्तः तदुल्लेखने दक्षा भविष्यन्ति ।
C.O 3		वनस्पतिशब्दस्य निर्वचनज्ञानपुरस्सरं प्रयाजानुयाजदेवतानां माहात्म्यज्ञाने तद्व्याख्याने च दक्षाः भविष्यन्ति ।
C.O 4		प्राची—प्रतीच्यादि दिक्साधनपूर्वकं यागविहारसाधने रज्ज्वा: विविधलक्षणैस्सह परिचिताः सन्तः मापनक्रियायां सिद्धा भविष्यन्ति ।
C.O 5		रथाक्षादिविविधप्रमाणानां करणी—द्विकरणी—त्रिकरण्यादीनां उपयोगेन विविधक्षेत्रसाधनादि द्वारा ज्यामितीयगणितसिद्धान्तानां प्रतिपादने दक्षा भविष्यन्ति ।

पाठ्यक्रमः CC-10 पाठ्यक्रमाः पा.गृ.सू.-कां-2 शा.प.ब्रा-(कां-1, अ-2-1-5 ब्रा.)	शास्त्री- ॥ (द्वितीयसत्रम्) पाठ्यक्रमपरिणामाः	
	C.O 1	भारतीयसंस्कृतेरभिन्नाङ्गुरुपाणां चूडाकरणोपनयनसमावर्तनादि संस्काराणां ज्ञानं कृत्वा तत्प्रयोगे समर्था भविष्यन्ति ।
	C.O 2	पञ्चमहायज्ञानामुपाकर्म—उत्सर्गविधि—इन्द्रयज्ञादिप्रधानभूतानां कर्मणां सप्रयोजनं ज्ञानं कृत्वा तदुल्लेखने सिद्धा भविष्यन्ति ।
	C.O 3	श्रौतयागीयानुष्ठानविध्यन्तर्गतं कपालोपधान—हविःपेषणादि श्रौतविधीनां ज्ञानपुरस्सरं तदनुष्ठाने व्याख्याने च सिद्धा भविष्यन्ति ।
	C.O 4	ब्राह्मणगतविविधवैदिकपदानां निर्वचनजन्यं विशिष्टार्थं ज्ञात्वा तत्प्रयोगे च समर्था भविष्यन्ति ।
	C.O 5	वेदि—अनुमार्जन—प्रोक्षणान्यादि पात्राणां ज्ञानेन सह तत्प्रयोगे व्याख्याने च सिद्धा भविष्यन्ति ।

पाठ्यक्रमः CC-11 शुक्लयजुर्वेदसांहिता महीधरभाष्यम् अष्टमः अध्यायः	शास्त्री- ॥।।। (प्रथमसत्रम्) पाठ्यक्रमपरिणामाः	
	C.O 1	सोमयागान्तर्गततृतीयसवनसम्बद्धैर्विषयैस्सह परिचिताः सन्तस्तत्प्रयोगे समर्था भविष्यन्ति ।
	C.O 2	सोमयागोपयुक्तविविधोपकरणानां क्रियाणां वा ज्ञानमवाप्य तन्निर्माणे व्याख्याने च सिद्धा भविष्यन्ति ।
	C.O 3	यूपशकल—द्रोणकलश—समिष्टयजुहोमादिविशेषविधिभिः सह परिचितास्तदुल्लेखने च पारंगता भविष्यन्ति ।
	C.O 4	विकृतिपाठानां प्रयोजनं स्वरूपं च विज्ञाय तदध्यापने दक्षा भविष्यन्ति ।
	C.O 5	जटामाला—शिखा—रेखापाठानां प्रायोगिकं ज्ञानमवाप्य तच्चयने प्रयोगे च सिद्धहस्ता भविष्यन्ति ।

पाठ्यक्रमः CC-12 (निरुक्तम्) (9-11 अध्यायाः)	शास्त्री- ॥।।। (प्रथमसत्रम्) द्वितीयपत्रम् पाठ्यक्रमपरिणामाः	
	C.O 1	निरुक्तग्रन्थानुसारं वैदिकपदानां निर्वचनं कर्तुं प्रयोक्तुञ्च दक्षा भविष्यन्ति ।
	C.O 2	अश्व—मण्डूक—शकुन्यादिवैदिकपदानां मन्त्रोदाहरणसहितं ज्ञानमवाप्य निर्वचनविधरुल्लेखने समर्था भविष्यन्ति ।
	C.O 3	वैदिकवाङ्मये प्रयुक्तेषु युद्धोपकरणेषु चेतनत्व—प्रामाण्याद् वृक्षादिस्थावारपदार्थेष्वपि चेतनत्वसाधने तदगणनायां च सिद्धा भविष्यन्ति ।
	C.O 4	व्यावहारिकरूपेण पित्र्यादिसम्बन्धानां निर्वचनजन्यार्थ—बोधद्वारा भारतीयसंस्कृतेरनुपालने तत्प्रयोगे च दक्षा भविष्यन्ति ।
	C.O 5	गंगादिनदीनां वृक्षाणां लतानां वनस्पतीनाञ्च वैदिक—संस्तुतिभिः प्रेरिताः सन्तो वैश्विकपर्यावरणेन सह परिचिताः स्वैच्छिकपर्यावरणनिर्माणे च कुशला भविष्यन्ति ।

पाठ्यक्रमः C-13 शुक्लयजुर्वेदसंहिता नवमोऽध्यायः महीधरभाष्यसहितः	शास्त्री— ११ (द्वितीयसत्रम्) पाठ्यक्रमपरिणामाः	
	C.O 1	श्रौतयागेषु प्रसिद्धवाजपेययागस्य प्रयोजनेन महत्त्वेन सह च परिचिताः तद्व्याख्याने च दक्षा भविष्यन्ति ।
	C.O 2	वाजपेययागस्य विविधशास्त्रीयं ज्ञानमवाप्य प्रायोगिकपक्षाणां ज्ञानञ्चावाप्य तत्प्रयोगे सिद्धा भविष्यति ।
	C.O 3	अष्टविकृतिपाठानां ध्वज-दण्ड-रथ-घनानां ज्ञानमवाप्य तत्प्रयोगे निर्धारणे च शक्ता भविष्यन्ति ।
	C.O 4	वाजपेययागोक्त सप्तदशसंख्याभिः परिचितस्सन्तो विविधमन्त्रेषु तद्व्याख्याने सिद्धा भविष्यन्ति ।
	C.O 5	वाजपेययागोक्तविविधभिस्सह परिचितस्सन्तो वेदिनिर्माणकलायां निपुणाः तत्प्रशिक्षणे च कुशला भविष्यन्ति ।

पाठ्यक्रमः C-14 (निरुक्तम्) (12–13 अध्यायौः)	शास्त्री— ११ (द्वितीयसत्रम्) पाठ्यक्रमपरिणामाः	
	C.O 1	वेदमन्त्रेषु दधृतानामश्विनीकुमार-उषा-सूर्यप्रभृतिशब्दानां निर्वचने तत्प्रयोगे च कुशला भविष्यन्ति ।
	C.O 2	सविता-सूर्य-भग-पूषा-विष्णुप्रभृतीनां देवानां भेदभेदज्ञानपुरस्सरं तत्स्वरूपं महत्त्वञ्चावगाह्य तद्व्याख्याने दक्षा भविष्यन्ति ।
	C.O 3	वैश्वानर-केशि-यम-समुद्रादिपदानामर्थज्ञानपूर्वकं विविधनिर्वचनपद्धत्याधारे तदन्यवैदिकपदार्थबोधे च कुशलास्तत्प्रयोगे निष्णाताश्च भविष्यन्ति ।
	C.O 4	नक्षत्रमण्डले समुदितानां सप्तर्षीणामाधिभौतिकध्यात्मिकस्वरूपाणां वैज्ञानिकं ज्ञानं कर्तुं तद्व्याख्यातुं च कुशला भविष्यन्ति ।
	C.O 5	वैदिकविज्ञानमाधुनिकेन विज्ञानेन सह सामज्जस्यं संस्थापितुं तत्प्रदर्शने च कुशला भविष्यन्ति ।

विद्यावारिधिवेदविषयकोपाधिकार्यक्रमविवरणम्

कार्यक्रमविशिष्टपरिणामः (P.S.O)

विद्यावारिधि (त्रिवर्षीय पीएच.डी.) वेदविषयककार्यक्रमानन्तरं छात्राः

1. संस्कृतवाङ्मये खल्वितप्राचीनसाहित्येन वेदेन भारतीयसंस्कृते: च परिचिता भविष्यन्ति ।
2. श्रौतस्मार्तयागयोरनुष्ठानदक्षतां प्राप्याजीविकासाधने समर्था भविष्यन्ति ।
3. वेदेषु सन्निहितवैज्ञानिकसिद्धान्तानाधुनिकसिद्धान्तयोस्तुलनां कर्तुं प्रभवन्ति ।
4. मानवमूल्यानां नैतिकदायित्वानां च पालनेन सहानुसन्धानकार्यद्वारा समाजस्य पथप्रदर्शका भवितुमर्हन्ति ।
5. वैश्विकपर्यावरणसंरक्षणम्प्रति वेदोक्तसिद्धान्तानाश्रित्य मानवसमाजमार्कर्षयितुं शक्ष्यन्ति ।
6. जीवने समागतानां विविधापन्नानां समस्यानां धैर्यपूर्वकं समाधाने सक्षमा भविष्यन्ति ।
7. वैदिकैः संस्कारैः सुसंस्कृता वेदाध्येतारः समाजस्य सर्ववर्गाणामुपकारं कर्तुं शक्ष्यन्ति ।
8. विविधार्मिकाध्यायत्मिककृत्यैः सम्बद्धानां वैज्ञानिकपक्षाणां प्रकाशने दक्षा भविष्यन्ति ।
9. वैदिककालीनसदाचारमाध्यमेन स्वात्मानं संयमीकृत्यान्येषां कृते समुद्बोधने समर्था भविष्यन्ति ।
10. नैतिकसदाचारसम्पन्नराष्ट्रम्प्रति जागरूकाः सन्तः भाविसन्ततौ जागरूकतामुत्पादने सक्षमा भविष्यन्ति ।
11. श्रौतयज्ञविषयकपरामर्शप्रदाने कुशला भविष्यन्ति ।
12. सांस्कृतिक-धार्मिक नैतिक-चारित्रिक-सामाजिक विषयाणाम्प्रति जागरूका भविष्यन्ति ।

विद्यावारिधिकार्यक्रमपरिणामः (P.O)

1. समीक्षात्मकध्ययनम्
2. तुलनात्मकमध्ययनम्
3. आलोचनात्मकमध्ययनम्
4. ज्ञानात्मक-भावात्मक क्रियात्मककौशलसम्पादनम्
5. संश्लेषण-विश्लेषण-अनुप्रयोग-अवबोध-ज्ञानात्मकक्षमताभिवृद्धिः
6. परिभाषाप्रदानम्, सङ्केतप्रदानम्, सूचीनिर्माणम्, अभिलेखनम्, पुनःस्मरणम्, रेखाडकनम् च
7. चयनम्, उल्लेखनम्, उदाहरणम्, प्रदर्शनम्, वर्णनम्, प्रयोगः, निर्णयः भेदकरणम्, चर्चा, स्पष्टीकरणम्, व्यक्तीकरणम्, स्वशब्देन परिभाषणम्, व्याख्यानम्, अन्वेषणम्, प्रतिवेदनम्, पुनर्व्यक्तीकरणम्, अभिज्ञानम्, अनुवचनम्, प्रतिक्रियाकरणम्, अभ्यासः, अनुकरणञ्च ।
8. प्रदर्शनम्, रूपान्तरणम्, नियोजनम्, सामान्यीकरणम्, स्पष्टीकरणम्, व्याख्यानम्, संचालनम्, प्रयोगः, सूचीकरणम्, सूत्रपातश्च ।
9. गणना, वर्गीकरणम्, तुलना, निष्कर्षः, तर्कः, उपन्यासः, विषमता, निन्दा, प्रशंसा, परिणामः, संवादः, वादः, वाद-विवादः, निर्धारणम्, विकासः, अन्तरम्, रचना, मूल्यांकनम्, परिणामः, परीक्षणम्, वितर्कः, निश्चयः, वितण्डा, निरीक्षणम्, अनुमानम्, प्रश्नोत्थापनम्, सम्बन्धस्थापनम्, समाधानम् ।

विद्यावारिधि (पीएच.डी.) सत्रीयपाठ्यक्रमः

तृतीयपत्रम् (चतुर्थपञ्चमघटकौ)

CO पाठ्यक्रम परिणामः(Course outcomes)

इकाई—4

पाठ्यक्रमः— स्वशास्त्रीयसिद्धान्ताः ग्रन्थानां प्रामाणिकसंस्करणम्	पाठ्यक्रमपरिणामः(Course outcomes) अनेन माध्ययेन छात्राः
<ol style="list-style-type: none"> स्वशास्त्रीयेतिहासः स्वशास्त्रीयप्रमुखग्रन्थानां प्रामाणिकं संस्करणम् स्वशास्त्रीयपरिभाषिक— शब्दकोशपरिचयः स्वशास्त्रीय— प्रमुखसिद्धान्तानाम् अध्ययनम्। 	<p>CO-1 वेदापौरुषेयत्वसिद्धान्तान्, मन्त्राणां सार्थकत्वप्रतिपादने च कुशला भविष्यन्ति ।</p> <p>CO-2 वैदिकग्रन्थानां प्रामाणिकसंस्करणैः सह परिचिताः सन्तः श्रौतपदानां (पारिभाषिकशब्दानां) यथा—प्रयाज, अनुयाज, याग, होम, इष्टि, पुरोडाशादिपदानामर्थज्ञाने समर्थाः तत्प्रयोगे च सिद्धा भविष्यन्ति ।</p> <p>CO-3 प्रातिशाख्यस्य पारिभाषिकशब्दानां यथा—नति, संहिता—संज्ञा, अणुसंज्ञा परमाणुसंज्ञा, यमस्वरूपैस्सह परिचिताः सन्तस्तद्व्याख्याने समुल्लेखने च दक्षा भविष्यन्ति ।</p> <p>CO-4 स्वशास्त्रीयप्रमुखसिद्धान्तानामाधुनिकसिद्धान्तैस्सह तुलनां कर्तुं समर्था भविष्यन्ति ।</p> <p>CO-5 स्वशास्त्रीयेतिहासैः परिचिताः सन्तः तद्विषये व्याख्यानं कर्तुं समुपदेष्टुञ्च क्षमा भविष्यन्ति ।</p>

इकाई—5

पाठ्यक्रमः— सम्पन्नशोधकार्याणां सर्वेक्षणं नवानुसन्धानञ्च	पाठ्यक्रमपरिणामः (Course outcomes)
<ol style="list-style-type: none"> स्वशास्त्रे सम्पन्नशोधकार्याणां निर्देशः वेदेषु कृतकार्याणां निर्देशः स्वशास्त्रे नवानुसन्धानसम्भावना । 	<p>CO-1 वैदिकवाङ्मयस्य विभिन्नपक्षान् यथा—संहिता, ब्राह्मण, आरण्यक, उपनिषदादीनां भाष्याणामप्रकाशित—पाण्डुलिपीनां सर्वेक्षणे कुशला भविष्यन्ति ।</p> <p>CO-2 समुपलब्धानां समस्तपाण्डुलिपीनां वैशिष्ट्यं विज्ञाय कस्मिंश्चिदेकस्मिन् विषये अनुसन्धानाय प्रोत्साहिता भविष्यन्ति ।</p> <p>CO-3 तेन समाजसमक्षं नवीनतथ्यानामाकर्षणं तदुपस्थापनं च कर्तुं समर्था भविष्यन्ति ।</p> <p>CO-4 वेदविषयकानां विभिन्नविश्वविद्यालये सञ्जातशोधकार्याणां सर्वेक्षणं कृत्वा तदग्रे शोधकार्याय प्रेरिता भविष्यन्ति ।</p> <p>CO-5 वैदिकसिद्धान्तानां सम्प्रयोगे क्षमा भविष्यन्ति ।</p>

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रीयविश्वविद्यालयः)

अधिगमपरिणामः (Learning Outcome)

संकायः- वेदवेदांगपीठम्

विभागः- वेदविभागः

कक्षा-शास्त्री प्रथमवर्षम् (प्रथमसत्रम्)

सी.सी.-१ ग्रन्थनाम-शुक्लयजुर्वेदसंहिता १-२ अध्यायौ।

इकाई CC-01	पाठ्यविषयः	अधिगमपरिणामः Learning Outcome	क्रेडिट् 4	अंका: 100
1.1	शुक्लयजुर्वेदस्य परिचयः	शुक्लयजुर्वेदस्य परिचयज्ञाने समर्थाः भविष्यन्ति।	1	20
1.2	शुक्लयजुर्वेदस्यैतिहासिकं स्वरूपम्	यजुर्वेदस्य शुक्लत्व-कृष्णत्वकारणव्याख्याने कुशलाः भविष्यन्ति।		
1.3	दर्शपूर्णमासयागयोः परिचयः	दर्शपूर्णमासयागस्य सविधिनिरूपणं कर्तुं समर्थाः भविष्यन्ति।		
1.4	सस्वरमन्त्रकण्ठस्थोकरणम्	प्रथमाद्वितीयाध्याययोः मन्त्राणां सस्वर-कण्ठस्थोकरणे तत्प्रयोगे च दक्षा भविष्यन्ति।		
1.5	दर्शपूर्णमासयागप्रयोगः	दर्शपूर्णमासयागयोः प्रयोगे समर्थाः भविष्यन्ति।		
1.6	पिण्डपितृयज्ञपरिचयः	पिण्डपितृयज्ञस्य सविधिनिरूपणं कर्तुं शक्यन्ति।		

इकाई CC-02	ग्रन्थनाम- याज्ञवल्क्यशिक्षा (पूर्वार्द्धः)	अधिगमपरिणामः Learning Outcome	क्रेडिट् 4	अंका: 100
2.1	याज्ञवल्क्यस्य परिचयः	महर्षियाज्ञवल्क्यस्य व्यक्तित्वकृतित्वज्ञाने कुशलाः भविष्यन्ति	1	20
2.2	उदात्तादिस्वराणाम्	उदात्तादिस्वराणां लक्षण-दैवत-वर्ण-जाति-विषयकानां ज्ञानकरणे चतुराः भविष्यन्ति।		
2.3	स्वराणां महत्वम्	उदात्तादिस्वराणां ज्ञानं कृत्वा वेदाध्ययनकाले तत्प्रयोगे च दक्षाः भविष्यन्ति।		
2.4	वेदाध्ययननियमज्ञानम्	वेदाध्ययननियमान् ज्ञात्वा तत्प्रयोगे च सिद्धा भविष्यन्ति।		
2.5	वेदमन्त्रपाठविधिः	याज्ञवल्क्यशिक्षोक्तानां विधोनां साङ्घोपाङ्घम् अध्ययनं कृत्वा वेदमन्त्रपाठविषयकानां समस्तानां विधोनां ज्ञानं करिष्यन्ति।		

कक्षा- शास्त्रीप्रथमवर्षम् (द्वितीयसत्रम्)

इकाई CC-03	ग्रन्थनाम-शुक्लयजुर्वेदसंहिता (तृतीयाध्यायः)	अधिगमपरिणामः Learning Outcome	क्रेडिट् 4	अंका: 100
3.1	अग्न्याधाननिरूपणम्	तृतीयाध्यायगतमन्त्राणां सस्वरकण्ठस्थोकरणे समर्थः भविष्यन्ति।	1	20
3.2	अग्न्याधानयागस्य परिचयः	अग्न्याधानयागस्य परिचयोपस्थापने कुशला: भविष्यन्ति।		
3.3	अग्न्याधानकालः	अग्न्याधानाय समुचितकालविज्ञानं ज्ञात्वा तत्प्रयोगे कुशला: भविष्यन्ति।		
3.4	अग्न्याधानस्य वैशिष्ट्यम्	अग्न्याधानस्य विशिष्टताकथने चतुराः भविष्यन्ति।		
3.5	अग्न्युपस्थानम्	अग्न्युपस्थानविधोनां ज्ञानं करिष्यन्ति।		
3.6	अग्निहोत्रम्	अग्निहोत्रस्य काल-द्रव्य-अधिकारी-दक्षिणा-फलादिनां ज्ञानं कृत्वा समाजकल्याणाय तदनुष्ठाने दक्षाः भविष्यन्ति।		
3.7	चातुर्मास्ययागः	चातुर्मास्ययागस्य परिज्ञानमुल्लेखनञ्च करिष्यन्ति।		

इकाई CC-04	ग्रन्थनाम-याज्ञवल्क्यशिक्षा (उत्तरार्द्धः)	अधिगमपरिणामः Learning Outcome	क्रेडिट् 4	अंका: 100
4.1	स्वरितस्वराणां लक्षणम्	स्वरितस्वराणां लक्षणोदाहरणपुरस्परं प्रयोगं करिष्यन्ति।	1	20
4.2	वेदाध्येतुर्लक्षणम्	वेदाध्येतुर्लक्षणं तत्पालनीयनियमानां गणनां करिष्यन्ति।		
4.3	पिण्डसप्तकानां ज्ञानम्	वर्णोच्चारणे प्रयुक्तानां सप्तपिण्डानां ज्ञानं करिष्यन्ति।		
4.4	रङ्गविधिनिरूपणम्	रङ्गविधेविश्लेषणं प्रयोगञ्च करिष्यन्ति।		
4.5	विद्याप्राप्त्युपायाः	विद्याप्राप्त्युपायान् ज्ञात्वा सदाचारस्य च ज्ञानं कृत्वा तत्प्रदर्शने प्रवृत्ता भविष्यन्ति।		

कक्षा-शास्त्री द्वितीयवर्षम् (प्रथमसत्रम्)

इकाई CC-05	ग्रन्थनाम- शुक्लयजुर्वेदसंहिता (४-५ अध्यायौ)	अधिगमपरिणामः Learning Outcome	क्रेडिट 4	अंका: 100
5.1	अग्निष्टोमयागस्य महत्वम्	शुक्लयजुर्वेदीयमाध्यन्दिनसंहितायां वर्णिताग्निष्टोमयागस्य प्रयोजनं महत्वञ्च ज्ञात्वा तत्प्रयोगे सिद्धाः भविष्यन्ति।	1	20
5.2	दीक्षासंस्कारः सोमक्रयविधिश्च	दीक्षाविधानं सोमक्रयणविधानं च ज्ञात्वा तदुल्लेखने दक्षाः भविष्यन्ति।		
5.3	यज्ञपात्रपरिचयः	यज्ञपात्राणां चित्रनिर्माणं कृत्वा सामग्रीगणनायां कुशलाः भविष्यन्ति।		
5.4	सवनविधिः	सवनविधीनां ज्ञानपूर्वकं तद्विश्लेषणे कुशलाः भविष्यन्ति।		
5.5	यूपस्थापनविधिः	यूपस्थापनादिविधीनां प्रायोगिकं ज्ञानं करिष्यन्ति।		

इकाई CC-06	ग्रन्थनाम- निरुक्तम् काण्ड-३ (सप्तमोऽध्याय)	अधिगमपरिणामः Learning Outcome	क्रेडिट 4	अंका: 100
6.1	ऋचां त्रयो भेदाः	दैवतशब्दस्यार्थम् ऋचां त्रयो भेदाश्च ज्ञात्वा तत्प्रयोगे सिद्धाः भविष्यन्ति।	1	20
6.2	देवतानां भक्तिसाहचर्यम्	देवतानां भक्तिसाहचर्यं ज्ञात्वा तदुल्लेखने कुशलाः भविष्यन्ति।		
6.3	अग्निशब्दनिर्वचनम्	अग्निशब्दनिर्वचनेन सहाग्निस्वरूपज्ञाने कुशलाः तदुल्लेखने विश्लेषणे च समर्था भविष्यन्ति।		
6.4	जातवेदस्वरूपम्	अग्नेः जातवेदस्वरूपस्य ज्ञानं करिष्यन्ति।		
6.5	वैश्वानराग्नेर्विविधस्वरूपैः परिचिताः सन्तः तत्प्रयोगे कुशलाः भविष्यन्ति।			

इकाई CC-07	ग्रन्थनाम- पारस्करगृह्यसूत्रम् का-१ श.प.ब्रा. (का-१ ब्रा. १-४)	अधिगमपरिणामः Learning Outcome	क्रेडिट् 4	अंका: 100
7.1	स्मार्तहोमः	स्मार्तहोमस्याराभिकविधोनां नित्य-नैमित्तिक-होम' विधिना च परिचिताः तत्प्रयोगे च दक्षा भविष्यन्ति।	1	20
7.2	चतुर्थीकम्, पुंसवनजातकर्मादि संस्काराः	चतुर्थीकर्म, पुंसवनसंस्कारस्य जातकर्मादि प्रमुखसंस्काराणां प्रायोगिकं ज्ञानमवाप्य तदव्याख्याने समर्था भविष्यन्ति।		
7.3	ब्राह्मणग्रन्थानामध्ययनप्रयोजनम्	ब्राह्मणग्रन्थानामध्ययनप्रयोजनैस्सह तन्महत्त्ववर्णने वर्णविषयाणां समुल्लेखने-सिद्धा भविष्यन्ति।		
7.4	पौर्णमासयागस्वरूपम्	पौर्णमासस्याङ्गभूतानां व्रतोपायन-यजमाननियम-अपांप्रणयनादिशास्त्रीयविधीनां सप्रयोजनं सर्वपरिस्थितिषु तत्प्रयोगे समर्था भविष्यन्ति।		
7.5	श्रौतविधीनां वैशिष्ट्यम्	विविधानामाख्यायिकानामालोके श्रौतविधीनां वैशिष्ट्यं ज्ञात्वा तदव्याख्याने च सिद्धाः भविष्यन्ति।		

कक्षा-शास्त्री द्वितीयवर्षम् (द्वितीयसत्रम्)

इकाई CC-08	ग्रन्थनाम- शुक्लयजुर्वेदसंहिता (महीधरभाष्यम्) अध्यायो ६-७	अधिगमपरिणामः Learning Outcome	क्रेडिट् 4	अंका: 100
8.1	अग्नीषोमीययागविधिः	श्रौतायागेषु प्रमुखानां सोमयागोपयुक्तम्-अग्नीषोमीय-यागविधोनां ज्ञानमवाप्य तत्प्रयोगे समर्था भविष्यन्ति।	1	20
8.2	पारिभाषिकपदानि	शकल-चषाल-आलम्भन-संज्ञपन-शामित्रशालादीनां पारिभाषिकपदानाम् अर्थबोधं कृत्वा तदगणनायां तच्चयने च सिद्धाः भविष्यन्ति।		
8.3	दिग्देवताहोमः सोमाभिषवविधिः	दिग्देवतानां होमः सोमाभिषवविधीनाज्च समन्त्रकप्रयोगे तदनुष्ठाने दक्षाः भविष्यन्ति।		
8.4	ग्रहपात्राणां पारिभाषिकसंज्ञा	सोमयागोपयुक्तानां विविधग्रहपात्राणां पारिभाषिकसंज्ञानां ज्ञानं कृत्वा तन्निर्माणे च दक्षा भविष्यन्ति।		
8.5	चैत्रादिमासानां वैदिकनामानि	चैत्रादिमासानां वैदिकनाम-अन्यहोममन्त्राणां अर्थबोधन सह तत्शिक्षणे दक्षाः भविष्यन्ति।		

इकाई CC-09	ग्रन्थनाम- निरुक्तम् अध्याय: -८	अधिगमपरिणामः Learning Outcome	क्रेडिट् 4	अंका: 100
9.1	द्रविणोदसः स्वरूपम्	द्रविणोदा इत्यग्नेनाम्ना परिचयं प्राप्य तत्प्रयोगे दक्षा भविष्यन्ति।	1	20
9.2	आप्रियदेवातानां स्वरूपम्	आप्रियदेवतानां स्वरूपं महत्वज्च ज्ञात्वा इडा-भारती-सरस्वतीनां माहात्म्येन परिचिताः भूत्वा, तदुल्लेखने दक्षा भविष्यन्ति।		
9.3	प्रयाजानुयाजदेवताः	वनस्पतिशब्दस्य निर्वचनज्ञानपुरस्सरं प्रयाजानुयाज-देवतानां माहात्म्यज्ञाने तद्व्याख्याने च दक्षाः भविष्यन्ति।		
9.4	दिक्साधनम्	प्राची-प्रतीच्यादि दिक्साधनपूर्वकं यागविहारसाधनै रज्ज्वाः विविधलक्षणैस्मह परिचिताः सन्तः मापनक्रियायां सिद्धाः भविष्यन्ति।		
9.5	रथाक्षादिप्रमाणानि	रथाक्षादिविविधप्रमाणानां करणी-द्विकरणी-त्रिकरण्यादीनाम् उपयोगेन विविधक्षेत्रसाधनादि द्वारा ज्यामितीय-गणित-सिद्धान्तानां प्रतिपादने दक्षा भविष्यन्ति।		

इकाई CC-10	ग्रन्थनाम- पारस्करगृह्यसूत्रम् (कां-२)	अधिगमपरिणामः Learning Outcome	क्रेडिट् 4	अंका: 100
10.1	चूडाकरण-समावर्तनादिसंस्काराः	भारतीयसंस्कृतेरभिनाङ्गरूपाणां चूडाकरणोपनयन-समावर्तनादि संस्काराणां ज्ञानं कृत्वा तत्प्रयोगे समर्था भविष्यन्ति।	1	20
10.2	पञ्चमहायज्ञाः	पञ्चमहायज्ञानामुपाकर्म-उत्सर्गविधि-इन्द्रयज्ञादि प्रधान-भूतानां कर्मणां सप्रयोजनं ज्ञानं कृत्वा तदुल्लेखने सिद्धा भविष्यन्ति।		
10.3	कपालोपधानं हविःपेषणञ्च	श्रौतयागीयानुष्ठानविध्यन्तर्गतं कपालोपधान- हविःपेषण-श्रौतविधयोः ज्ञानपुरस्सरं तदनुष्ठाने व्याख्याने च सिद्धाः भविष्यन्ति।		
10.4	वैदिकपदानां निर्वचनम्	ब्राह्मणगतविविधवैदिकपदानां निर्वचनजन्यविशिष्टार्थं ज्ञात्वा तत्प्रयोगे च समर्था भविष्यन्ति।		
10.5	अनुमार्जनप्रोक्षणादिस्वरूपम्	वेद्यनुमार्जन-प्रोक्षणीत्यादि पात्राणां ज्ञानेन तत्प्रयोगे व्याख्याने च सिद्धा भविष्यन्ति।		

कक्षा-शास्त्री तृतीयवर्षम् (प्रथमसत्रम्)

इकाई CC-11	ग्रन्थनाम- शुक्लयजुर्वेदसंहिता (महीधरभाष्यम्) अध्याय-८	अधिगमपरिणामः Learning Outcome	क्रेडिट् 4	अंका: 100
11.1	तृतीयसवनम्	सोमयागान्तर्गततृतीयसवनसम्बद्धैर्विषयैस्सह परिचिताः तत्प्रयोगे समर्थाः भविष्यन्ति।	1	20
11.2	सोमयागप्रयोगः	सोमयागोपयुक्तविविधोपकरणानां क्रियाणां वा ज्ञानम-वाप्य तनिर्माणे व्याख्याने च सिद्धा भविष्यन्ति।		
11.3	यूपशकल-द्रोणकलशादि-ज्ञानम्	यूपशकल-द्रोणकलश-समिष्टयजुहोमादिविशेषविधिभिः सह परिचितास्तदुल्लेखने च पारङ्गता भविष्यन्ति।		
11.4	विकृतिपाठानां प्रयोजनम्	विकृतिपाठानां प्रयोजनं स्वरूपपञ्च विज्ञाय तदध्यापने दक्षा भविष्यन्ति।		
11.5	जटामालाशिखारेखापाठाः	जटा-माला-शिखा-रेखापाठानां प्रायोगिकं ज्ञानमवाप्य तच्चयने प्रयोगे च सिद्धहस्ता भविष्यन्ति।		

इकाई CC-12	ग्रन्थनाम- निरुक्तम् (९-११ अध्यायाः)	अधिगमपरिणामः Learning Outcome	क्रेडिट् 4	अंका: 100
12.1	वैदिकपदानां निर्वचनम्	निरुक्तानुसारं वैदिकपदानां निर्वचनं कर्तुं प्रयोक्तुञ्च दक्षा भविष्यन्ति।	1	20
12.2	अश्वमण्डूकादिपदानां निर्वचनम्	अश्वमण्डूक-शकुन्यादिवैदिकपदानां मन्त्रोदाहरणसहितं ज्ञानमवाप्य निर्वचनविधेरुल्लेखने समर्था भविष्यन्ति।		
12.3	युद्धोपकरणानां चेतनत्वप्रामाण्यम्	वैदिकवाङ्मये प्रयुक्तेषु युद्धोपकरणेषु चेतनत्वसाधने तदगणनायां च सिद्धा भविष्यन्ति।		
12.4	पित्र्यादि सम्बन्धानां स्वरूपम्	व्यावहारिकरूपेण पित्र्यादि सम्बन्धानां निर्वचन-जन्यार्थबोधद्वारा भारतीयसंस्कृतेरनुपालने तत्प्रयोगे च दक्षा भविष्यन्ति।		
12.5	वृक्षादोनां संस्तुतिः	गङ्गादिनदीनां वृक्षाणां लतानां वनस्पतीनाज्च वैदिक-संस्तुतिभिः प्रेरिताः, वैश्विकपर्यावरणेन सह परिचिताः स्वैच्छिकपर्यावरणनिर्माणे च कुशला भविष्यन्ति।		

कक्षा- शास्त्री तृतीयवर्षम् (द्वितीय सत्रम्)

इकाई CC-13	ग्रन्थनाम-शुक्लयजुर्वेदसंहिता महीधरभाष्यम् (नवमोऽध्यायः)	अधिगमपरिणामः Learning Outcome	क्रेडिट् 4	अंका: 100
13.1	वाजपेययागस्य स्वरूपम्	श्रौतयागेषु प्रसिद्धवाजपेययागस्य प्रयोजनेन महत्वेन सह च परिचिताः तद्व्याख्याने च दक्षा भविष्यन्ति।	1	20
13.2	वाजपेययागस्य प्रयोगः	वाजपेययागस्य विविधशास्त्रीयं ज्ञानमवाप्य प्रायोगिक-पक्षाणां ज्ञानञ्चावाप्य तत्प्रयोगे सिद्धा भविष्यन्ति।		
13.3	विकृतिपाठानां स्वरूपम्	अष्टविकृतिपाठानां ध्वज-दण्ड-रथ-घनानां ज्ञानमवाप्य तत्प्रयोगे निर्धारणे च शक्ता भविष्यन्ति।		
13.4	सप्तदशसंख्यायाः महत्वम्	वाजपेययागोक्तसप्तदशसंख्याभिः परिचिताः विविधमज्जेषु तद्व्याख्याने सिद्धा भविष्यन्ति।		
13.5	वेदिनिर्माणविधिः	वाजपेययागोक्तविधिभिः सह परिचिताः वेदिनिर्माण-कार्ये निपुणास्तत्प्रशिक्षणे च कुशला भविष्यन्ति।		

इकाई CC-14	ग्रन्थनाम- निरुक्तम् (१२-१३ अध्यायौ)	अधिगमपरिणामः Learning Outcome	क्रेडिट् 4	अंका: 100
14.1	उषा-सूर्य शब्दानां निर्वचनम्	वेदमन्त्रेषूद्धृतानामश्विनीकुमार-उषा-सूर्यप्रभृतिशब्दानां निर्वचने तत्प्रयोगे च कुशला भविष्यन्ति।	1	20
14.2	सविता-सूर्य-भगादीनां ज्ञानम्	सविता-सूर्य-भग-पूषा-विष्णुप्रभृतीनां देवानां भेदाभेद-ज्ञानपुरस्सरं तत्स्वरूपं महत्वञ्चावगाह्य तद्व्याख्याने दक्षा भविष्यन्ति।		
14.3	वैश्वानरादिपदानामर्थः	वैश्वानर-केशि-यम- समुद्रादिपदार्थानामर्थज्ञानपूर्वकं विविधनिर्वचनपद्धत्याधारे तदन्यवैदिकपदार्थबोधे च कुशला भविष्यन्ति।		
14.4	सप्तर्षीणां स्वरूपम्	नक्षत्रमण्डले समुदितानां सप्तर्षीणामाधिभौतिकध्यात्मिक-स्वरूपाणां वैज्ञानिकं ज्ञानं कर्तुं तद्व्याख्यातुं च कुशला भविष्यन्ति।		
14.5	वैदिकविज्ञानम्-आधुनिकविज्ञानञ्च	वैदिकविज्ञानमाधुनिकेन विज्ञानेन सह सामञ्जस्यं संस्थापयि तत्प्रदर्शने च कुशला भविष्यन्ति।		